

Dia de

MERITXELL

8 DE SETEMBRE DEL 2021

Bona diada de Meritxell.

NOVA ADREÇA

Plaça Príncep Benlloch, 5, Andorra la Vella. Principat d'Andorra

Et desitgem
**FELIÇ DIA DE
MERITXELL**

Tel. : (+376) 737 373 · Mòb.: (+376) 34 97 77

www.cisa.ad

 cisaandorra [CISA.Andorra](https://www.facebook.com/CISA.Andorra) [@immobiliariaandorra](https://www.instagram.com/immobiliariaandorra)

SUMARI

8 Entrevista

Mossèn Ramon de Canillo parla del centenari de la coronació de Meritxell

14 La corona

Tot un any d'actes han servit per celebrar el centenari i oferir una corona simbòlica

34 Visita al santuari

Recorregut pel santuari antic i la nova basílica, i el seu passat, a través del paper

4 Salutacions de les autoritats

Missatges dels coprínceps, el cap de Govern i la síndica general

16 Crònica de 'La Veu de Catalunya'

Reproducció de la crònica de la festa de la coronació que va publicar *La Veu de Catalunya*

20 De Garçan a la gavernera

Conte sobre el viatge de Meritxell des de Fontargent fins a la gavernera

24 Himne de coronació

Reproducció de l'himne del 75è aniversari de la coronació de la Mare de Déu

26 El Gran Carlemany

Centenari de l'estrena oficial de l'himne nacional andorrà

28 Goigs, poemes i pregàries

Recull de goigs, poemes i pregàries dedicats a la Mare de Déu

38 Programa

Agenda d'actes de la festa de Meritxell

LA VEU DEL POBLE, SA

PRESIDENT Ferran Naudi d'Areny-Plandolit **GERENT** Ricard Vallès

ESPECIALS BONDIA DIRECCIÓ Andrés Luengo **CAP DE REDACCIÓ** Meritxell Prat **REDACCIÓ** Èlia Orts **CORRECCIÓ** Mercè Aznar i Anna Vidal **MAQUETACIÓ** Lúcia Jo, Reinaldo Márquez, Soraya Borlido **FOTOGRAFIA** Facundo Santana **COMERCIAL I ADMINISTRACIÓ** Joan Nogueira, Xavier Farran, Virginia Yáñez **DISTRIBUCIÓ** Premsa distribució **IMPRESSIÓ** Imprintsa. Baixada del Molí, 5. Andorra la Vella. Telèfon: 80 88 88 www.bondia.ad

Govern d'Andorra

El Govern us convida a participar en els actes de celebració de la

Festa de Nostra Senyora de Meritxell

Degut a les mesures temporals per fer front a la pandèmia de coronavirus SARS-CoV-2, alguns dels actes es duran a terme amb aforaments reduïts.

Dimecres 8 de setembre

9.00 h. Missa dedicada als infants acompanyats de les seves famílies.

11.00 h. Eucaristia solemne a la Basílica de Meritxell per l'arquebisbe i copríncep d'Andorra, Joan-Enric Vives i Sicília, acompanyat dels sacerdots de les Valls, amb l'assistència d'autoritats andorranes i cantada pel Cor dels Petits Cantors d'Andorra. Cant de l'Himne Andorrà i dels Goigs.

La participació en l'eucaristia està restringida i només podran accedir-hi els fidels amb invitació, que caldrà recollir abans del 7 de setembre a la rectoria de cada parròquia. L'ús de la mascareta FFP2 és obligatori.

La missa serà retransmesa en directe per Ràdio i Televisió d'Andorra.

17.30 h. Concert popular del Cor dels Petits Cantors d'Andorra com a ofrena a la Mare de Déu de Meritxell i al poble d'Andorra al Claustre del Santuari de Meritxell. Entrades gratuïtes al telèfon 323674 a partir del 2 de setembre. Capacitat limitada.

19.00 h. Missa vespertina

20.00 h. Concert pels 100 anys de l'himne andorrà a càrrec de l'Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra al Centre de Congressos d'Andorra la Vella. Entrades gratuïtes a www.cultura.ad a partir del 2 de setembre. Capacitat limitada.

Els accessos al peu del Santuari estaran tancats des de les 10 fins a les 13 hores. Entre les 7 i les 21 hores hi haurà un servei gratuït i continuat d'autobusos entre la carretera general i el Santuari de Meritxell. Les parades seran: Torrent Pregó, rotonda de Meritxell i poble de Meritxell.

Diumenge 19 de setembre

12.00 h. Concert de Meritxell a càrrec de la Jove Orquestra Nacional de Cambra d'Andorra amb la col·laboració de l'ONCA a l'Auditori Nacional, a Ordino. Venda d'entrades a www.onca.ad a partir del 9 de setembre.

El concert serà retransmès en directe per Ràdio i Televisió d'Andorra.

SALUTACIONS

Excm. Sr. Joan-Enric Vives
Bisbe d'Urgell i copríncep
d'Andorra

Excm. Sr. Emmanuel Macron
President de la República Francesa i
copríncep d'Andorra

Centenari de la coronació de la Mare de Déu de Meritxell

Un any més la festa nacional del Principat d'Andorra en la solemnitat de la Mare de Déu de Meritxell ens fa arribar la seva protecció maternal. Maria vetlla per tots des del seu santuari a Canillo i no ens deixa mai. Tampoc en els difícils temps de pandèmia o de crisi. Podem confiar totalment en ella, que vol la germanor de tots els seus fills i la nostra fidelitat a Jesús i al seu evangeli. Així ens ho recorda el missatge del papa Francesc per a tots els andorrans, enviat fa uns dies pel nunci papal, i que diu així: "En ocasió de la festa nacional d'Andorra, en la trista circumstància d'incertesa i sofriment a causa de la pandèmia, desitjo manifestar a V.E. i a tots els fills i filles d'aquesta nació els meus sentiments de proximitat i els meus vots de bé, mentre imploro al Senyor, per intercessió de la Mare de Déu, que els concedeixi caminar per sendes de justícia, fraternitat i solidaritat. Francesc PP."

Ara fa cent anys, el 8 de setembre de 1921, el cardenal de Tarragona Francesc Vidal i Barraquer, amb el seu amic, el nostre bisbe d'Urgell i príncep de les Valls d'Andorra Mons. Justí Guitart, van coronar canònicament la imatge de Jesús i de Maria a Meritxell. El síndic general M.I. Sr. Josep Gresa s'havia adreçat al poble andorrà mesos abans, al novembre de 1920, per dir-los que "l'amor a Maria, elevat i transfigurant l'amor al país, ha format d'ambdós una espècie de patriotisme sobrenatural". Els ciutadans respongueren la invitació del seu síndic amb una capta perquè l'orfebre Cabot de Barcelona elaborés la corona per a la Mare de Déu de Meritxell i el seu fill. El Consell proclamava: "Per patrona us aclama el Consell amb gran amor, que sou d'Andorra el tresor". D'això fa un segle. Donem-ne gràcies a Déu!

La coronació canònica subratlla i enforteix la devoció envers la Mare de Déu, i consisteix en la imposició d'unes corones a la imatge de la Verge Maria i del Nen Jesús. És bo subratllar la relació entre la corona que ofrenem i el compromís de conversió i de vida de fe dels fidels. S'uneixen culte litúrgic, caritat i apostolat cristià. Tots els fidels hem d'entendre que la veritable corona de la Verge som nosaltres mateixos, i que la corona i les pedres precioses que la poden adornar són els fruits d'una vida de fe que s'expressa en la caritat. A Andorra hi ha hagut i hi ha moltes iniciatives de servei i de caritat, de fe i d'unió de totes les parròquies del país, com ho veiem per exemple en la casa de colònies Aina, en moltes activitats solidàries, així com en el treball continuat de les Càritas parroquials i nacional. "El que jo vull és amor i no sacrificis", reclama Jesús (Mt 9,33).

En cenyir amb una corona visible la imatge de la Mare de Déu reconeixem que Maria és reina ja que el seu fill és el rei de l'univers, el salvador a qui val la pena seguir i imitar. Volem que els valors evangèlics siguin els qui afaiçonin el nostre país: posar per damunt de tot l'amor; cercar sempre la reconciliació i la pau; servir el bé comú i la dignitat de les persones; mantenir la unitat i la tradició en les coses essencials de la nostra pàtria andorrana, i alhora restar oberts a la fraternitat universal amb els altres pobles i cultures del món, preocupant-nos sempre pels necessitats i els vulnerables. Maria a Meritxell ens ensenya el camí de la fidelitat a l'evangeli que l'infant porta a la mà esquerra, prop del cor, mentre ens allarga la seva mà petita però molt poderosa.

Joiosa festa nacional a tot el Principat d'Andorra, que enguany és la festa del centenari de la coronació!

És amb un plaer sincer que em dirigeixo a tots vosaltres, andorranes, andorrans i residents, en aquest 8 de setembre, diada tan especial per al Principat d'Andorra.

Des de 1873, el 8 de setembre marca la data de la celebració de Nostra Senyora de Meritxell, santa patrona d'Andorra. Més enllà d'aquesta commemoració religiosa, que em dona l'oportunitat a través d'aquest missatge de saludar cordialment el copríncep episcopal, Monsenyor Joan Enric Vives, el 8 de setembre ha esdevingut per a Andorra al llarg dels segles un símbol d'unitat nacional, de cohesió social, una diada on el conjunt de la població de les Valls es retroba per expressar la seva adhesió a uns valors als quals està profundament vinculada, valors destacats en el preàmbul de la Constitució de 1993, que són la llibertat, la justícia, la democràcia i el progrés social.

Mentre continuem lluitant contra el virus de la Covid-19 amb determinació, i el govern andorrà s'esforça per garantir que la recuperació econòmica i social sigui la més forta possible, és fonamental que la unitat de la nació s'expressi en una jornada com aquesta.

Gràcies a la col·laboració amb els estats veïns, com ara França, Espanya o Portugal, pel subministrament de dosis de vacunes, gràcies a la política de cribratge massiu i de vacunació de la població posades en funcionament pel govern, Andorra és un dels països d'Europa on la taxa de vacunació de la població és una de les més elevades.

Sé que el conjunt de la població andorrana es va adherir immediatament a la campanya de vacunació posada en marxa pel ministeri de Sanitat i que demostra un civisme notable en l'aplicació diària de gestos barrera i volia adreçar-vos a tots les més cordials felicitacions.

Tot i això, l'aparició de noves variants, com la variant Delta, ens invita a no re-

LE PRÉSIDENT DE LA RÉPUBLIQUE FRANÇAISE
CO-PRINCE D'ANDORRE

C'est avec un réel plaisir que je m'adresse à vous tous Andorranes et Andorrans, résidents et résidents, en ce 8 septembre, journée si particulière pour la Principauté d'Andorre.

Depuis 1873, le 8 septembre marque la date de la célébration de Notre Dame de Meritxell, sainte patronne d'Andorre. Au-delà de cette commémoration religieuse, qui me donne l'opportunité à travers ce message de saluer chaleureusement le Co-Prince Episcopal, Monseigneur Joan Enric Vives, le 8 septembre est devenu pour l'Andorre au fil des siècles un symbole d'unité nationale, de cohésion sociale, une journée où l'ensemble de la population des Vallées se retrouve pour exprimer son attachement à des valeurs auxquelles elle est profondément attachée, qui sont en exergue dans le préambule de la Constitution de 1993, qui sont la liberté, la justice, la démocratie et le progrès social.

Alors que nous continuons à nous battre contre le virus du Covid-19 avec détermination, et que le gouvernement andorran met tout en œuvre pour que la relance économique et sociale soit la plus forte possible, il est fondamental que l'unité de la nation s'exprime dans une journée comme celle-ci.

Grâce à la collaboration avec les États voisins, aussi bien la France, l'Espagne ou le Portugal pour la fourniture de doses de vaccins, grâce à la politique de criblage massif et de vaccination de la population mise en place par le gouvernement, l'Andorre est l'un des pays d'Europe où le taux de vaccination de la population est l'un des plus élevés.

Je sais que l'ensemble de la population andorrane a adhéré immédiatement à la campagne de vaccination mise en place par le ministère de la Santé et fait preuve d'un civisme remarquable dans l'application des gestes barrières au quotidien et j'aurais à cœur de vous adresser à tous mes plus vives félicitations.

Cependant l'apparition de nouveaux variants, tel que le variant Delta, nous invite à ne pas relâcher nos efforts. Ce variant est trois fois plus contagieux que la première souche, il s'engouffre dans tous les espaces non couverts par la vaccination. Pour y faire face nous avons un atout maître ; le vaccin. Tous les vaccins disponibles nous protègent solidement contre ce variant Delta ; ils divisent par 12 son pouvoir de contamination et évitent 95% des formes graves.

Je connais le civisme de la population andorrane et je sais qu'elle continuera, pour le bien de tous, à suivre ces recommandations pour vaincre cette pandémie. En tant que Co-Prince d'Andorre, mais aussi en tant que Président de la République française, vous pouvez compter sur mon aide personnelle et sur celle de la France pour permettre à la Principauté d'affronter son avenir avec confiance.

Emmanuel MACRON

laxar els nostres esforços. Aquesta variant és tres vegades més contagiosa que la primera soca i s'instal·la en tots els espais que no estan coberts per la vacunació. Per combatre-la tenim un actiu principal, la vacuna. Totes les vacunes disponibles ens protegeixen sòlidament contra aquesta variant Delta: divideixen per dotze el seu poder de contaminació i eviten el 95% de les formes greus.

Conec el civisme de la població andorrana i sé que continuarà, pel bé de tots, seguint aquestes recomanacions per derrotar aquesta pandèmia. Com a copríncep d'Andorra, però també com a president de la República Francesa, podeu comptar amb la meua ajuda personal, així com amb la de França, per permetre al Principat afrontar el seu futur amb confiança.

Bona Diada de Nostra Senyora de Meritxell

M. I. Sra. Roser Suñé

Síndica general

M. I. Sr. Xavier Esport

Cap de Govern

Benvolguts i benvolgudes,

És per a mi un honor saludar-vos una vegada més amb motiu de la celebració de la festa de la nostra patrona, la Mare de Déu de Meritxell. Avui obrim un nou curs i, com en tots els inicis, ho fem amb els millors propòsits, amb esperança i determinació. L'últim any i mig ens ha posat a prova, individualment i com a societat. En un context com l'actual, no puc parlar de futur sense recordar abans les persones que han patit amb més cruïda els efectes de la pandèmia, en especial les famílies que han sofert alguna pèrdua. A totes elles, els vull transmetre l'escalfor i la solidaritat de part de la institució que tinc el privilegi de representar. Així mateix, vull agrair el capteniment del conjunt de la ciutadania, compromesa amb el bé comú, disposada a sacrificar quan ha estat necessari somnis i una part de les llibertats guanyades amb tant d'esforç. Els darrers mesos hem hagut d'assumir renúncies que fins fa poc ens haurien semblat impensables, hem sentit frustració, por i fins i tot ràbia. Per damunt de tot, però, ens ha guiat el convenciment que d'aquest atzucac n'havíem de sortir plegats, sense deixar ningú enrere, fent bo el lema *virtus unita fortior* amb el qual Andorra ha travessat segles d'història.

Si el que determina el caràcter d'un poble no són el seguit de circumstàncies que li ha tocat viure al llarg del temps, sinó la manera de fer-hi front, crec que els andorrans ens podem sentir orgullosos de l'esperit solidari que hem demostrat i seguim demostrant cada dia. Ho fem quan cal amb grans iniciatives, ho fem també amb petits gestos com ara la participació en la campanya de vacunació, a la qual us encoratjo a sumar-vos si és que encara no ho heu fet. Vull creure que com a societat som més forts del que érem el mes de març de l'any passat ja que avui coneixem millor les nostres febleses. La pandèmia que ningú no hauria volgut viure ens ha de permetre, amb tot, extreure'n lliçons per modelar el present i avançar amb un pas més ferm cap a un esdevenidor de prosperitat compartida.

L'horitzó que se'ns dibuixa al davant és de possibilitats. Tenim l'oportunitat de fer les coses de manera diferent i, sobretot, de fer-les millor. Ara que hem après a valorar allò que amb una certa ingenuïtat havíem donat per fet, hauríem de ser capaços d'establir una nova escala de prioritats que situï les relacions al centre de les nostres accions: la relació amb les persones que estimem i la relació com a mitjà per a l'aprenentatge, la relació amb els altres a través del lleure i la cultura, la relació amb un entorn natural que som responsables de salvaguardar com al tresor preciós que és.

Des d'aquí aprofito per fer una menció especial als joves, als quals convido a buscar el seu espai en aquest nou paradigma. Són el futur i, com a tal, tenim el deure d'escoltar-los ja que ens han de fer partícips dels seus negocis i visions. Només una societat que sap connectar les generacions entre elles, té possibilitats d'avançar en el camí complex del segle XXI. Els demano implicació i empena a fi de ser part activa en tot el que caldrà dur a terme per continuar construint un món just i equilibrat.

Amb el compromís de seguir treballant des del Consell General perquè el marc legislatiu sigui l'òptim per al ple desenvolupament d'Andorra, us animo a tots plegats a encarar el nou curs amb la confiança que serem capaços de vèncer un cop més l'adversitat. Que la celebració d'avui ens reuneixi sota una mateixa voluntat de superació i veritable progrés.

Molt bona festa de Meritxell a tothom.

Benvolgudes i benvolguts,

L'any 1914 van tenir lloc dos fets profundament rellevants per a la història d'Andorra: la canonització evangèlica de la Mare de Déu de Meritxell i la creació de l'himne d'Andorra, però l'advenir de la història, molt probablement la mort del papa Pius X i l'esclat de la Primera Guerra Mundial, va provocar que fins al 1921 no es pogués celebrar oficialment la canonització de la Verge de Meritxell i l'estrena d'El Gran Carlemany.

El copríncep episcopal Justí Guitart va ser l'encarregat de reprendre els actes i el 8 de setembre de 1921 es va coronar canònicament la imatge de la Mare de Déu de Meritxell. Una celebració que va comptar amb la presència de nombroses autoritats i, encara més important, amb els feligresos, provinents de totes les parròquies, que malgrat els forts ruixats que van caure aquell dia no van recular i van omplir el Santuari de gom a gom.

Cent anys després, aquell 8 de setembre també el commemorarem per un altre fet històric i que acreix la nostra identitat nacional: la primera interpretació oficial de l'himne d'Andorra. La història de l'estrena també és llarga i està marcada pels fets de l'època: L'himne andorrà fou escrit pel copríncep episcopal Joan Benlloch i compost per mossèn Enric Marfany l'any 1914, el mateix any que va ser interpretat per primera vegada, de manera no oficial, durant la primera celebració del dia de Meritxell com a festa nacional a Andorra. L'himne va esdevenir oficial el 2 d'abril del 1917 per acord del Consell General.

Va ser durant la solemne coronació quan, llegides les lletres del Capítol Vaticà del 18 d'agost de 1921 per les quals s'autoritzava la coronació canònica de la imatge de Meritxell, el cardenal Francesc Vidal i Barraquer, acompanyat del copríncep episcopal i de les autoritats, va pujar al cambril i va coronar la verge, i els feligresos van començar a cantar El Gran Carlemany en un moment d'enorme entusiasme i emoció, que marcaria un abans i un després en la història del nostre país.

L'estiu de 1921 culminava un procés que s'havia iniciat segles abans: Meritxell i la seva festa transcendien, sense oblidar-la, la seva dimensió religiosa i es consolidaven com un símbol nacional, afegint a la creença popular fermament arrelada un potent significat cívic.

Amb motiu de la commemoració del centenari de la canonització de la Mare de Déu de Meritxell i de l'himne d'Andorra, aquest any s'ha preparat des del Santuari de Meritxell un programa d'actes per al 8 de setembre. Un programa pensat per significar aquest dia tan especial, que ens uneix a totes i a tots i que fa palès que som una societat orgullosa de la seva identitat i alhora altament cohesionada i inclusiva.

Fa un any apel·lava al compromís, a la solidaritat i a la valentia de la societat andorrana per fer front a les conseqüències socials i econòmiques que ha provocat la crisi sanitària. La COVID-19 va truncar molts dels nostres projectes i ens va obligar a tots a replantejar quin és realment el futur que volem i no només des d'una visió merament política, sinó també dins de les nostres llars perquè mai abans ens havíem afrontat a un repte d'aquestes característiques.

L'elevat percentatge de població vacuana, que ha de permetre tornar a una certa normalitat en les nostres vides quotidianes, i la represa del turisme, amb la consegüent disminució progressiva del nombre d'inscrits al Servei d'Ocupació, són només alguns dels elements que indiquen que aquest darrer semestre de l'any i el 2022 han de ser clau per a la recuperació social i econòmica d'Andorra. Una recuperació que ha de ser una oportunitat per crear estabilitat, creixement i diversificació econòmica, i també per generar nous llocs de treball i reorientar la despesa pública cap als sectors que tinguin més impacte en termes de valor afegit, com ara les polítiques que impulsin la transició energètica, la consolidació del nostre sistema de salut pública, i el coneixement i la innovació al servei de les persones d'acord amb el full de ruta Horitzó 2023, que a la vegada s'inspira en els compromisos de l'Agenda 2030 de les Nacions Unides.

Ara més, després d'aquest any i mig convuls que ens ha tocat viure, i rememorant el mateix sentiment que tenien les persones que omplien el Santuari de Meritxell el 1921, espero que un dia tan especial com aquest 8 de setembre serveixi per evidenciar tot allò que ens uneix; per fer palès que la societat andorrana és una societat altament cohesionada. I que així sigui per molts anys!

Molt bon Dia de Meritxell!

ANDBANK / 90^{Anys}
Private Bankers

Andbank us desitja una feliç Diada de Meritxell!

Andbank, compromís amb la societat,
compromís amb Andorra.

ENTREVISTA A MOSSÈN RAMON DE CANILLO

AILET

“Un poble ha de tenir els seus símbols, i Meritxell té la seva funció”

Mossèn Ramon ens acull a la sala dels Coprínceps que hi ha al Santuari de Meritxell. Passa el temps volant parlant de religió, política i societat, i enguany sobretot, de la celebració del centenari de la coronació de la Mare de Déu com a patrona d'Andorra.

Enguany és el centenari de la coronació de la Mare de Déu de Meritxell, què va representar? Com es va fer?

El 1873 Roma la va reconèixer com a patrona, i seguidament es va demanar que la coronessin com a patrona d'Andorra. Llavors, pel 1914 s'havia programat tot per fer la coronació, es va fer l'himne andorrà, però com que hi va haver la Guerra Mundial,

van dir que no es podia fer una festa havent-hi guerra a Europa. La sensibilitat d'aquells andorrans, solidaris. Després, acabada la Guerra Mundial, hi va haver una pandèmia, com està passant avui.

Aleshores ja hi va haver un nou bisbe, el bisbe Guitart, i amb Vidal i Barraquer, va ser qui la va coronar. Però l'important és veure que la coronació va començar amb el síndic Josep Gre-

“El síndic Gresa va voler trobar un motiu, un pal de paller en el qual els andorrans s'unissin”

sa, que va voler, davant la potser falta d'unitat dels andorrans, la pobresa, trobar un motiu, un pal de paller en el qual els andorrans s'unissin, tires sin endavant. A l'octubre, Gresa va fer una carta demanant que donessin diners, o joies, per poder fer la corona. I el capellà de Canillo, mossèn

Blas, amb els consellers de Canillo i d'Encamp, va secundar la preparació d'aquesta gran festa. Però la iniciativa va ser la carta que va fer el síndic Gresa. Es van recollir joies i es van portar a Barcelona, on l'orfebre Cabot va fer la corona que tenim avui i que el 8 de setembre contemplarem aquí al Santuari, als peus de la Mare de Déu.

Hi ha un detall molt bonic, que jo envejo molt, és que una setmana abans de la coronació, el bisbe i dos jesuïtes van passar parròquia per parròquia a explicar la festa, la importància que tenia aquesta coronació. Això a mi m'emociona d'aquell temps.

A la festa van fer venir Vidal i Barraquer, que era el prelat de Catalunya. Jo encara he tingut la sort, fa 55 anys que soc aquí a Canillo i aquesta festa del 1921 sempre l'he portat al cor i he tingut l'alegria i la joia de parlar amb gent, quan vaig arribar l'any 1976, que havia estat a la festa. M'explicaven que havien pujat a peu, plovent, i que la gent de Canillo, de Meritxell i de Molleres van obrir les corts i la gent menjava allà. I Vidal i Barraquer es va emocionar tant de veure aquella fe dels andorrans, que

www.creditandorra.ad

BON DIA DE MERITXELL

#EnsTensAProp #CompromesosAmbElFutur

Crédit Andorrà

els va dir “quant estimeu la Mare de Déu, continueu en aquesta línia, que us ajudarà i sereu un poble que tirarà endavant”. Va ser un gran profeta.

Doncs a mi em faria molta il·lusió que el bisbe de Tarragona aquest 8 de setembre fos aquí, en record de Vidal i Barraquer, que es va traslladar aquí per la coronació. Però jo això... soc un simple capellà de poble i no mano, però ho tinc al cor.

I a qui correspondria de convidar-lo?

Correspon a les altes jerarquies, jo soc un capellà rural i aquesta festa jo l'he portat sempre al cor, preguntava a la gent de Canillo per la festa. Després vaig celebrar els 75 anys de la coronació. Ho vam fer amb el llibre del pare Cebrià Baraut, *Nostra Senyora de Meritxell: Patrona del Principat d'Andorra (1873-1998)*, que és la primera història de Meritxell, feta amb llenguatge popular. Llavors vam fer l'himne de la coronació, per mossèn Manel Pal. Els 75 anys els vam celebrar moltíssim. I després també vam celebrar els 90 anys. Que em van demanar per què els celebrava.

No s'han de deixar passar les oportunitats per celebrar, oi?

Li vaig dir al senyor bisbe que no arribaria als 100 anys. No m'imaginava jo, quan tenia 72 anys, arribar al centenari. I vam fer un altre llibre, *Vivències Meritxel·lianes*. El bonic d'això és que s'han fet coses amb labor social, perquè en aquell moment el Cor dels Petits Cantors el volien treure, i amb el llibre hi vaig posar el CD i el DVD, i amb aquesta excusa Meritxell va sostenir aquell any de crisi dels Petits Cantors. I després, tots els anys, sempre he tingut present aquesta devoció del poble andorrà. No és mèrit meu, és mèrit de la gent del poble, de Canillo sobretot, que m'han sembrat al cor aquestes celebracions.

I aquest any com ho hem viscut? Quina corona vol la Mare de Déu? La gran corona que vol avui és l'educació. Això tampoc és idea meva... Hi va haver un ermità de Meritxell que va fer un benefici perquè el capellà ensenyés a llegir i a escriure i la fe cristiana als nens que s'acostessin al Santuari. I a partir d'aquest sagristà del 1840, jo he intentat seguir aquesta línia de l'educació, sobretot, ara que ja hi ha escoles, a través de l'esplai i el lleure i de la premsa. I he inten-

“Aquesta festa del 1921 la porto al cor i he tingut l'alegria de parlar amb gent que hi havia estat”

tat anar juntament amb el Govern, perquè va ser el síndic Gresa qui va introduir i llançar-se a fer la corona. Durant tot l'any hem anat fent, amb motiu de Meritxell. I enguany també se celebra el centenari de la coronació de Sant Josep de la Muntanya. Quina casualitat, ells coronen l'espòs i nosaltres l'esposa.

És per aquest motiu que venen els nens orfes a fer colònies a AINA, oi?

Sí, perquè Sant Josep va adoptar el nen Jesús, perquè si no a Maria l'haurien apedregat. En aquell temps la dona que quedava embarassada soltera l'apedregaven, perquè era pecadora, i Josep va ser l'home protector de Maria. Però sense saber-ho, ells coronen Sant Josep i nosaltres aquí la Mare de Déu, i entre els dos van fer tota la família. És bonic. I igual que

“Meritxell ‘adopta’ els nens de Sant Josep de la Muntanya i venen 15 dies de colònies”

Sant Josep va adoptar el nen Jesús, jo adopto els nens orfes que tenen les monges, i venen aquí 15 dies de colònies, Meritxell adopta aquests nens, perquè l'estada es paga des de Meritxell.

Amb tot el que m'heu explicat, tinc diverses preguntes. La primera és que heu comentat que us van encomanar aquesta devoció el poble...

Sí, i de mossèn Ventura, el meu predecessor, que va estar aquí des dels

**CAVA
BENITO**

Establert 1956

Av. Carlemany, 82
Escaldes-Engordany
820 469

www.cavabenitowhisky.com

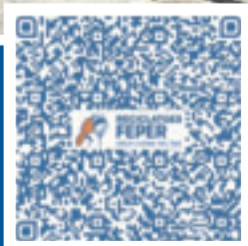

RECICLATGES FEPER

GRUP L'HOME DEL SAC

Els esperem a la nostra nova planta de reciclatge,
al carrer Prat Salit, número 8 de Santa Coloma
Més espai, més a prop i cèntrica per a un millor servei

Com arribar-hi?

COMPRA DE FERRALLA I METALLS	DESBALLESTAMENT DE VEHICLES	RESIDUS ELECTRÒNICS	COMPRA DE BATERIES	DESTRUCCIÓ DE DOCUMENTS CONFIDENCIALS

Centre dedicat a la compra de residus de metalls,
desballestament de vehicles, recepció de residus electrònics i
destrucció de documents confidencials

anys 30 fins que es va posar malalt, el 1963, doncs ell també em va encomanar. Tenia el cor robat per Meritxell, no volia marxar.

I per un altre cantó m'heu comentat que envejàveu, en part, la festa que es va fer en aquell moment. S'ha perdut aquesta devoció? La festa de Meritxell, des del seu origen ha estat mig política i mig religiosa.

Sí. Un poble ha de tenir els seus símbols, i els andorrans d'aquell temps ho van entendre, i Meritxell té la seva funció. Jo faig la missa *baturra*, la missa *rociera*, la missa de Fàtima... Fem poble, agermanem, i això és el bonic. Partim de si vols una cosa cultural o patriòtica. També et diré que mai havia vist, amb motiu de la pandèmia, la gent que puja aquí. Mai s'havien venut tants ciris a Meritxell com en aquests temps de pandèmia. La gent puja a buscar aquí energia espiritual. Mai havia estat tan obert el Santuari com ara. És meravellós.

La pandèmia ens ha portat una devoció a la Mare de Déu extraordinària. I ara també n'hi ha que em diuen que com que el Dia de Meritxell no deixaran venir a gaire gent, doncs ja venen i "ja hem complert amb Me-

ritxell". Tinc una frase, molt bonica que diu: "Andorra és un arbre, les fulles cauen cada any i es renoven, però les arrels de l'arbre sempre són les mateixes". Un poble sense arrels no és res, és un arbre que no donarà fruits.

Aquí es van deixar perdre, i em va fer patir molt. A la medalla que portaven els consellers hi havia l'escut d'Andorra i la Mare de Déu, i amb la Constitució van treure la Mare de Déu, perquè van declarar el Govern laic i per tant van treure els símbols religiosos. Hi va haver algun conseller que no hi va estar d'acord i va guardar la medalla de record. Com s'ha anat deslluïnt? Doncs així, no creient en els símbols, no valorant prou. Es va perdre perquè a la gent també li falta sensibilitat.

M'heu explicat com van ser les celebracions anteriors, però la que s'ha fet amb motiu del centenari, com ha estat?

El síndic Gresa es va passar tot l'any recollint joies per fer la corona, i nosaltres hem fet el mateix. Cada mes un acte, una estrella. Al setembre, els monitors d'AINA van anar al Casamanya i van baixar pedres

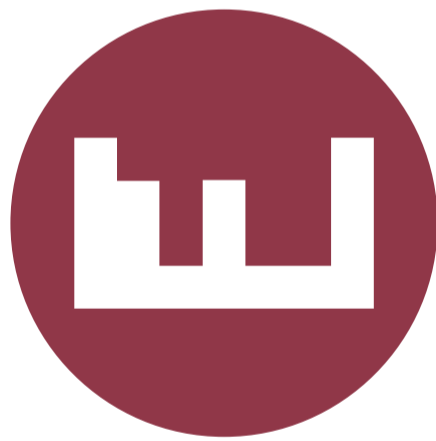
"Mai havia estat tan obert el Santuari, la pandèmia ens ha portat una devoció extraordinària"

"L'educació és un tamboret de tres potes: família, escola i lleure. A AINA eduquem des de la convivència"

per posar els valors que treballen. A l'octubre, que és la Festa Magna, no va poder pujar la gent gran, però van enviar un quadre del taller del Cedre. Al novembre, els Claret van dedicar un dels concerts de la Cambra Romànica a una estrella de la coronació de la Mare de Déu.

Cada mes hem fet una estrella de la coronació. Al desembre, vam fer un pessebre a la muntanya. El dia de Reis es van regalar a la Mare de Déu els dotze llibres que s'han publicat de Meritxell. Al febrer, tinc una monitora a Burkina Faso, Meritxell va pagar 1.000 euros a aquella noia que amb Mans Unides va fer 22 horts per a les dones d'allà. El mes de març vam fer la conferència sobre Vidal i Barraquer, que va venir a coronar, que la va fer la Meritxell Mateu, i va ser l'estrella del mes de març.

El mes d'abril va ser la Pasqua Jove, al maig vaig fer un concert de nens que cada setmana venien a tocar el violí, a fer classes, i llavors em van dir que m'havien de pagar alguna cosa, i els vaig dir que em paguessin amb un concert a Meritxell. El mes de maig és el mes de Maria. I vam omplir, perquè allà on hi ha nens hi ha el papa, la mama, els avis, tots!

Construccions **Ferreira** S.L

Us desitja un bon dia de Meritxell

C/ Riberaygua, 49, 3er, 1º
AD500 Andorra la Vella - (Andorra)
Tel.: (+376) 864 483 - Mòbil: (+376) 333 347

Sí, i els tiets!

Sí, sí. I el mes de juny l'estrella era un campament meritxel·lià, per a nens amb problemes de salut mental, però no es va poder dur a terme i en canvi vam portar la flama del Canigó aquí. El mes de juliol van ser les colònies, el mes d'agost tenim el curset de monitors per formar joves com a educadors en el lleure, i també amb la Creu Roja fem una setmana per a nens vulnerables. I així li he fet una corona tot d'obres socials i educatives. Ha sigut meravellós.

Dieu que la corona que se li pot oferir avui a la Mare de Déu és l'educació. En falta?

L'educació és un tamboret de tres potes. La primera és la família, si falla la família... el tamboret trontolla. La segona és l'escola. I la tercera és el lleure, i jo crec que a través de l'Església, d'AINA i tal eduquem des de la vivència, que és la més positiva. He llegit una psicòloga que diu que cal fer campaments, colònies, perquè els nens en convivència es troben sense tauletes digitals ni mòbils, només natura i cantar i convida junts a la muntanya és salut mental. El lleure té aquesta missió i complementa la família i l'escola.

8 DE SETEMBRE
8 DE 2021
DEMOCRATES
US DESITJA
UN BON DIA DE
MERITXELL

DEMÒCRATES

2011
2021

DEU
ANYS

CENTENARI DE LA CORONACIÓ DE LA MARE DE DÉU DE MERITXELL COM A PATRONA D'ANDORRA

Tot un any de celebracions, fent cada mes una estrella de la corona

De la mateixa manera que fa cent anys el síndic Gresa va començar a demanar joies i almoines als andorrans per a fer la corona de la Mare de Déu de Meritxell, aquest 2021 s'han fet diferents celebracions i s'ha ofert cada mes una estrella simbòlica de la corona

Ja fa tot un any que s'està celebrant el centenari de la coronació de la Mare de Déu de Meritxell com a patrona d'Andorra. Cada mes s'han organitzat diferents actes i activitats al voltant de Meritxell que han servit com a ofrena simbòlica d'una estrella de la corona. Així ho explica mossèn Ramon de Canillo, recordant cada una de les dotze estrelles que s'han celebrat, una per a cada un dels mesos del darrer any, i que s'ha fet sense perdre de vista l'obra social de Meritxell, de caràcter social i educatiu. "Li hem fet una corona tot d'obres socials i educatives", afirma mossèn Ramon, "ha sigut meravellós".

SETEMBRE

El mes de setembre del 2020, un grup

de monitors d'AINA van pujar al Casamanya i van baixar-ne pedres, on van escriure els valors que es treballen en les colònies. Van pujar al Casamanya perquè és des d'allà que Verdagner va escriure: "Desniessen la fada á la bona hora, millor Reyna y senyora en Meritxell trobaren estes valls. Fa música á ses plantes lo Valira, que d'Ordino a Soldeu, armoniosa, té la figura d'una immensa lira de braços de cristalls".

OCTUBRE

A l'octubre s'havia de celebrar la festa magna, però per motius sanitaris derivats de la pandèmia de Covid-19, els padrins no van poder fer la seva festa a Meritxell. En canvi, des del taller d'El Cedre van fer arribar al santuari un quadre, que es compta com la se-

Meritxell Mateu i mn. Ramon durant la conferència sobre Vidal i Barraquer, que va ser l'estrella del març.

"Li hem fet una corona tot d'obres socials i educatives. Ha sigut meravellós"

gona estrella de la corona simbòlica que s'ha ofert a Meritxell.

NOVEMBRE

L'estrella corresponent al mes de novembre és musical. El Trio Claret, format per Gerard Claret i els seus dos fills, Sergi i Jordi, va oferir un concert en el marc del cicle Cambra Romànica, que va servir d'estrella per a Meritxell.

DESEMBRE

Al desembre es va muntar un pessebre a la muntanya, en el marc del Nadal Jove, que representa la quarta estrella.

GENER

Als meus fills i filles d'Andorra

Enguany, en la nostra diada, celebrarem el moment en el què -ara fa cent anys- tot el poble andorrà pujàreu amb les vostres autoritats, els sacerdots i bisbes per coronar-nos al meu Fill i a mi. Com m'emociona pensar en la pietat i devoció amb què ho féreu!

Esteu en el meu cor, i estic en el cor de cadascun de vosaltres: recordo agraïda aquell 8 de setembre d'ara fa cent anys.

Enguany també us espero amb il·lusió i amb joia. Si alguns potser no podeu pujar a casa meva, al Santuari, tingueu present que us estimo i beneixo.

Beneixo tot el país, totes les persones que hi vivim, amb les vostres activitats laborals, culturals, lúdiques, espirituals.

No pot defallir la nostra confiança en el futur!

El dia de Reis es va oferir a la Verge una corona dels llibres que s'han publicat de Meritxell. S'hi van incloure des de *Meritxell: Imatge i Paisatge* d'Esteve Albert, fins a *La vaca Bruna*, entre d'altres.

FEBRER

El mes més curt de l'any, Meritxell va oferir 1.000 euros a una monitora perquè pogués, juntament amb Mans Unides, anar a Burkina Faso i contribuir a la construcció de 22 horts per a les dones de la regió.

MARÇ

Al març es va organitzar la conferència *Francesc Vidal i Barraquer, bisbe compromès amb el poble, que coronà la Mare de Déu de Meritxell*. Va anar a càrrec de la historiadora Meritxell Mateu i de mossèn Ramon de Canillo.

ABRIL

La Pasqua Jove, que es va celebrar a l'abril, va servir també com a estrella de la corona simbòlica que s'ha anat oferint al llarg de tot l'any.

MAIG

Un concert d'alumnes de violí va ser l'estrella del maig. Explica mossèn

Imatge d'una de les sortides que s'han realitzat a les colònies d'aquest estiu, va ser l'onzena estrella.

Ramon que els alumnes utilitzaven les instal·lacions d'AINA per a fer les seves classes i com a lloguer de la sala els va demanar que fessin un concert al santuari.

JUNY

La situació de pandèmia no va permetre la celebració d'un campament

meritxell·lià per a joves amb problemes de salut mental i va ser l'ofrena de la flama del Canigó l'estrella del mes de juny.

JULIOL

Com no podia ser d'altra manera, les colònies que s'han organitzat aquest estiu configuren l'onzena estrella de

la corona de la Mare de Déu.

AGOST

La darrera de les estrelles és doble: d'una banda s'ha celebrat un curs per a formar joves com a monitors de lleure, i de l'altra s'han organitzat unes colònies, juntament amb la Creu Roja, destinades a infants vulnerables.

Bon dia de Meritxell

CC | CIUTADANS COMPROMESOS

LA CRÒNICA DE LA VEU DE CATALUNYA

Solemne coronació de Meritxell, patrona de les Valls d'Andorra

JAUME BIOSCA JUVE/CENTRE EXCURSIONISTA DE CATALUNYA/ARXIU NACIONAL D'ANDORRA

Sota el títol "Solemne coronació de la imatge de Nostra Dona de Meritxell, patrona de les Valls d'Andorra", el diari 'La Veu de Catalunya' publicava en la seva edició del 15 de setembre del 1921 la crònica de la festa de coronació.

Vista de Meritxell des de l'antic Santuari entre el 1921 i el 1923

La història religiosa d'Andorra, país eminentment cristià, compta a partir d'ara amb una memorable data: la de la festa de la seva Patrona, la Verge de Meritxell, en qual dia tingué lloc enguany la Coronació canònica de la sagrada imatge, amb nombrosa concurrència d'andorrans i forasters, i amb l'assistència de les seves primeres autoritats, de del príncep sobirà, bisbe d'Urgell, fins als respectables cònsols comunals o locals.

Segons el programa, els deu dies abans, el senyor bisbe havia practicat la santa visita per les sis parròquies d'Andorra com a preparació de la solemne festa, amb trídium que predicaren els PP Vila i Fores, de la Companyia de Jesús. Tot estava a punt perquè l'acte es pogués realitzar segons tothom desitjava: però arribà la vigília i la pluja a estones començà a destorbar els preparatius de la funció; apuntà el dia de la festa, i fortes ruixades queien sobre les valls totes d'Andorra, per aprovar sense dubte

l'esforç i abnegació dels andorrans, que, malgrat el mal temps, anaven arribant al Santuari de Meritxell, en devotes processons parroquials, per a passar el dia acompanyant llur Patrona en tan important solemnitat.

A les vuit, el doctor Guitart, bisbe d'Urgell i Príncep d'Andorra, ànima de la festa, i per a la qual havia acoflat tots els elements indispensables per al millor èxit, celebrà missa de Comunió general, trobant-se l'església plena de gom a gom i essent els primers de combregar les autoritats principals a Andorra. Formós exemple d'una nació petita, que bé podrien imitar els prohoms d'altres nacions, que s'atreveixen a donar fe externa de pietat...

A les deu, hora de solemne missa pontifical, els voltants del Santuari

eren un veritable formiguer de gent que corria a cercar petit racó a l'església, des d'on poder seguir les cerimònies. La pluja, que anava seguint

**Fortes ruixades
queien sobre
les valls per
aprovar l'esforç
i abnegació
dels andorrans**

de tant en tant, destorbà la celebració del Pontifical a l'artístic altar de campanya que s'havia preparat pels ecònoms i feligresos de Canillo i En-

camp, enmig de la campinya, prop del Santuari, i impedí la devota processó per portar la imatge al lloc preparat. En aquella hora hi havia les autoritats i personalitats d'Andorra, presidides per Sereníssim Príncep doctor Guitart, pel senyor prefecte dels Pirineus Orientals, i pels senyors síndics, veguers, batlles, jutges, consellers i cònsols. Quin espectacle més corprenedor era aquell, veient tan ben agermanada als peus de la Verge de Meritxell tanta gent de diverses nacions unida amb el mateix esperit de fe i de pietat.

Finida la solemne Tertia, tingué lloc el cerimonial, la benedicció de les corones destinades a les imatges de la Verge i son Fillet. Els senyors síndics, representants legítims de tots els habitants d'Andorra, presen-

F I T O s.l.

vidrier

C/ Poblado, 37. Naus Cortés. Local,3
AD500 Santa Coloma
Tel: (+376) 811 356 · Fax: 863 398
fito@andorra.ad

30 ANYS ENVIDRIANT ANDORRA

COMPANYIA INTERNACIONAL DE BRILLANTS

*Únic despatx d'Andorra especialitzat exclusivament
en venda de diamants i or d'inversió*

FELIÇ DIA DE MERITXELL

MANEL CASTILLO.

Gemmòleg especialista en diamants. **Membre HRD** (consell sup del diamant) Amberes.

Tel.: 00 376 + 339 382

Col·legiat núm. 3136 Jorg

Av. Doctor Mitjavila, 17 baixos. Andorra la Vella

taren aquelles veritables obres d'art i de riquesa (sortides dels tallers d'argenteria d'En Joaquim Cabot, de Barcelona, i que havien pagat els feligresos andorrans), al senyor cardenal Arquebisbe de Tarragona, metropolità de Catalunya, doctor don Francesc Vidal i Barraquer, el qual s'havia dignat a anar a Andorra i per pujar a Meritxell, convidats pel Príncep i honorable consell de la Vall, per coronar la sagrada imatge i celebrar la solemne missa pontifical.

El senyor cardenal Vidal beneí les corones des del seu tron del presbiteri, en presència de les autoritats i amb l'església ja ben curullada de gent, que s'estenia per l'atri i voltants amb la natural expectació de veure quelcom extraordinari. I començà la missa pontifical, celebrada per sa Eminència, a qui assistiren: com a prevere d'honor el degà de la Seu doctor Carreu, com a diaques de tron els doctors Palau i Pellicer, i com a diaca i sotsdiaca d'altar els reverends Mir i Lladós, ecònom d'Andorra la Vella i Sant Julià de Lòria. Assistiren de capa i bordó els sis preveres representants de les sis parròquies d'Andorra i prestaven els altres serveis d'altar, essent ministres de creu, mitra, bàcul, etc., altres tants sacerdots, fills de les Valls, que havien pujat a venerar la seva Patrona per a prendre part a la festa, i tots ells, dirigits pel senyor mestre de cerimònies de la Seu, mossèn Ginesta.

Quins moments més solemnes foren aquells de començar la missa contemplant el cardenal oficial enmig d'aquell presbiteri, tan curull d'assistents, i a la presència del senyor Príncep d'Andorra, bisbe d'Urgell, revestit de musseta, del senyor prefecte de Perpinyà, del delegat permanent i vicari general de la Seu, i altres autoritats que ocupaven la part de l'Epístola al mateix presbiteri.

I començà la missa magistralment cantada per les capelles de música de la Seu i de Sant Pere de Terrassa, amb acompanyament d'orquestra. Els ritmes de la missa del Santíssim sagrament, del mestre Ribera, impressionaren el pobre fidel, que seguí sense impacientar-se, malgrat la incomoditat i la durada de l'acte, tots el detalls de la missa.

Després de l'Evangeli, el panegirista de la Verge de Meritxell, reverend P. Joaquim Vila, S. J., enaltí des de la trona i ben eloqüentment les glòries d'Andorra, fonamentades totes en la protecció que sempre, des de sa construcció, ha tingut ben marcada de sa celestial Patrona. Amb descripció ben poètica amb vius quadres dels

Pàgina de l'edició del 15 de setembre de 1921 de La Veu de Catalunya, on es publica la crònica de la festa de la coronació de la Mare de Déu de Meritxell.

Els voltants del Santuari eren un formiguer de gent que corria a cercar petit racó a l'església

costums patriarcals i ben religiosos, mostrà als oients com, mercès a la fe i devoció a Nostra Senyora, eren al present bon cristians, i els exhortà a continuar així per assegurar més i més la seva nacionalitat, sense intervenció de potències estranyes que els vulguin fer perdre aquella fe i pietat envers la seva oficial Patrona, la Verge de Meritxell.

I s'acabà l'ofici a quarts d'una, i tot seguit, sense poder fer-se la processó

per la persistent pluja, tingué lloc la solemne Coronació. Llegides les Lletres del Capítol Vaticà, de 18 d'agost proppassat, per les quals s'autoritza la Coronació canònica de la imatge de Meritxell, el senyor cardenal, acompanyat del senyor bisbe diocesà Príncep d'Andorra i les principals autoritats de les Valls, pujà al cambril on es venera aquella sagrada imatge, i, mentre el cor i el poble cantaven l'airós himne nacional andorrà, es coronà la sagrada imatge. Els cors dels presents bategaven empesos per la profunda emoció que en aquells infants sentien els qui contemplaven la cerimònia; tots estaven fortament sorpresos, i les notes imponents del Te Deum foren l'explosió d'entusiasme amb que finiren els actes solemnes de la Coronació, a més de la una de la tarda.

Després del dinar amb què l'Honorable Consell obsequià les autori-

tats, es resà el rosari a l'església i el senyor cardenal Vidal féu el comiat al poble andorrà. Inspirat estigué sa Eminència en la seva allocució, perquè en parlar amb el veritable llenguatge del cor, a tots els presents que omplien l'església, malgrat el temps plujós i l'hora avançada, per a retornar a llurs fogars, ho féu amb tanta unció i eloqüència que, després de felicitar-los per les proves d'estimació i afecte que havien donat a la seva Patrona, malgrat la molta aigua que no havia pogut apagar el seu amor, els exhortà coralment a continuar amb tals mostres de pietat filial i encesa caritat. Les notes de la Salve Regina final segellaren, com últim tribut d'estimació, la festa solemníssima de la Coronació canònica de Nostra Senyora de Meritxell.

El cor de Sant Pere, de la ciutat de Terrassa, volgué acomiadar-se del seu romiatge a Meritxell, on havia pujat atentament convidat pel senyor Príncep d'An-

dorra, cantant escollides peces de concert, essent molt aplaudides per l'immens concurs que l'escoltava a fora de l'església les composicions Cançó de nois, El rossinyol, la Vinya i la primavera, totes sota l'encertada direcció del mestre En Lluís Puig i la cooperació dels pocs, encara que molt bons, artistes que la formen.

Eren les quatre de la tarda quan els devots andorrans i piadosos forasters tornaven a llurs cases, amb l'inesborrable record dels solemnes actes en honor de la Verge de Meritxell, que bé els acreditaren de devots entusiastes i amants enfervorosos de la glòria principal que posseeix Andorra, la d'una ferma fe religiosa, sostinguda des de tants segles, veritable puntal de la seva independència i situació internacional.

La Veu de Catalunya (Dijous, 15-9-1921)

FELIÇ DIADA DE MERITXELL

Des de **Park Piolets MountainHotel & Spa** us animem a continuar vivint tots junts les tradicions d'un país tan gran com és Andorra.

UN CONTE DE MOSSÈN RAMON DE CANILLO

AILET

La talla de la Mare de Déu de Meritxell que hi ha al Santuari

De Garçan a la gavernera

Reproduïm en aquestes pàgines el conte que ha escrit mossèn Ramon de Canillo per explicar com va arribar la Mare de Déu de Meritxell a sota la gavernera on va ser trobada, segons explica la llegenda de Meritxell.

El conte que avui us explico està basat en un fet històric. L'any 1278 Andorra va ser tota una gran festa. Els senyors coprínceps havien signat els pariatges. Els ciutadans de les Valls cantaven i ballaven d'alegria perquè la seva terra ja tenia el conjunt de lleis fonamentals que els donava la identitat de pàtria. *El gran Carlemany* mon pare havia posat ordre a la terra envaïda.

Ara, el poble que reivindicava el seu ADN, és a dir, quelcom que el fes únic, ho havia aconseguit i ho celebrava.

Les festes arribaren fins al llac de Garçan, que agermana Andorra amb l'Arieja. La bellesa de la melodia de l'aigua acaronada pel ventijol i la seva lluminositat cristal·lina feien que per als pastors fos com un santuari. Als santuaris s'hi venera Jesús en l'Eucaristia i diversos sants, però en el nostre d'aquí d'Andorra, de manera molt especial, es venera Maria. Fins i tot es diu que alguns contrabandistes, en veure la preciositat de les aigües, presos pel silenci religiós, s'aturaven a resar-hi tres avemaries, que és la pregària per excel·lència dedicada a Maria.

El pastor de cal Colltendre, en veure la magnificència de les aigües de Garçan, va pensar que donaria a Maria el nom de *fada plena de gràcia* i li ofere-

Fins i tot es diu que alguns contrabandistes s'aturaven a resar-hi tres avemaries

Les llàgrimes arribaren a Garçan. En fondre's dins del llac, aquest es tornà de plata

ria les seves aigües com a santuari. I així ho va dir al vailet del seu ramat, afegint: "La música que s'hi sent la fan les dotze goges. Són la seva corona. La protegeixen. Li canten com ho feren els àngels a Betlem quan va néixer l'infant Jesús".

Les goges, com a bones andorranes, celebraren entusiàsticament la signatura dels pariatges.

La fada plena de gràcia els preguntà:

—A què es deu tanta gatzara i festa?

La goja major li explicà:

—Des que Carlemany posà ordre en aquestes terres, els andorrans demanaven uns pariatges. Els coprínceps els ho han concedit. Acaben de signar-los. Tots, des dels més grans als més petits, se'n feliciten i ho festegen. —Després de fer aquesta explicació va afegir—: Madona fada plena de gràcia, em permeteu un suggeriment?

—I tant que sí, formosa goja! —li contestà la fada amb un somriure que l'aigua cristal·lina propagà per tot Garçan.

La goja digué:

—Goso demanar-vos, senyora fada plena de gràcia, que deixeu la casa de Garçan per instal·lar-vos al migdia del país. Ara, amb els pariatges signats, el poble andorrà necessitarà els vostres serveis.

La fada plena de gràcia, que s'honora del títol "soc la serventa de tots", confià a les goges:

—Me'n vaig al *meridiem* de les Valls, tal com voleu.

La fada s'envolà. Al port d'Incles s'aturà per contemplar Garçan, el seu santuari durant dotze segles: "Adeusiau, aigües estimades. Gràcies. No us tornaré a veure, riu de Fontalba [...]", digué amb la veu tallada per l'emoció. Les llàgrimes del comiat arribaren a Garçan. En fondre's dins del llac, aquest es tornà de plata. Des d'aleshores, els pastors l'anomenen el llac de Fontargent".

El pastor de cal Colltendre contemplava la visió inaudita i exclamà poèticament: "Desnie-se'n la fada a la bona hora / millor reina i senyora / a Meritxell trobaren estes Valls [...]".

La fada demanà a les goges que tinguessin cura del llac, ara tot ell d'argent. La separació causà molta pena al seu cor de mare i, a mesura que s'allunyava, li queien llàgrimes d'estimació que esdevenien llacs que embellien la vall d'Incles: el llac de l'Isla, el de Cabana Sorda, el de les Salamandres, el del Querol... El pastor, captivat de tanta bellesa sembrada per la fada, cantà:

FELIÇ DIADA DE MERITXELL

Empresa pionera al país en la gestió de recursos patrimonials, tant al principat d'Andorra com a l'estranger, al capdavant Sr. Gerard Pérez.

Membre 345 del col·legi professional d'agents i gestors immobiliaris d'Andorra (AGIA).

Attic
REAL ESTATE

Som assessors immobiliaris des de fa més de 25 anys i experts en l'administració de finques, l'administració patrimonial de particulars i la compravenda d'immobles.

Disposem d'una àmplia cartera de clients, cosa que ens permet una gestió àgil i segura.

Els nostres anys d'experiència ens avalen i ens donen la solidesa empresarial que avui ens precedeix.

WWW.ATTIC.AD
AV. CONSELL D'EUROPA 16, EDIFICI QUARS
PLANTA 1 DESPATX 13, ANDORRA LA VELLA.

+376 828878

“Vall d’Incles, plena d’harmonies, de somnis i misteris / als raigs que hi deixa ploure l’hemisferi, / a la serena de qui cova el món”.

Convé que anem recordant que la fada plena de gràcia representa Maria. La fada plena de gràcia s’aturà a l’església de Sant Joan per saludar l’apòstol més jove de la colla de Jesús i també el més fidel, que va estar al peu de la creu i que l’acollí a casa seva quan Jesús li va confiar: “Fill, aquí tens la teva mare.” La Fada regalà a Joan una pedra preciosa del fons del llac de Fontargent. Li digué: “Guarda-la. Que un dia sigui la primera pedra per bastir una casa de colònies on s’eduqui els nens i les nenes en el lleure. Els infants són els amics predilectes del meu fill.”

Però sempre hi ha algú que no està content i vol destrossar-ho tot. Sabeu qui hi havia al voltant del parròquia de Canillo? Ni més ni menys que Llucifer, un dimoni la llum del qual en comptes d’ajudar a veure el camí enlluernava perquè les persones caiguessin al precipici. Els canillencs es protegien d’aquest enemic –que ja s’havia endut un dels set companys de Prats– plantant creus: l’església de Santa Creu, la creu dels Set Braços, la creu de Carlemany. Amb tot, Llucifer no estava con-

Vista del llac de Fontargent.

Llucifer es plantà a la placeta de Prats jurant que la Fada no arribaria a la gavernera

tent ni rendit, i es plantà a la placeta de Prats jurant per Satanàs que la fada lluminosa amb els raigs del sol de migdia no arribaria a la gavernera. Sortosament, l’arcàngel sant Miquel sentí aquest jurament i arrossegà Llucifer fins al roc de les Bruixes, on l’enfonsà fins a l’infern deixant cicatrius a les roques de la resistència que oposà al poder de l’arcàngel. El poble de Pats,

agraït per la proesa, dedicà a l’arcàngel l’església que duu el seu nom: Sant Miquel de Prats.

Arribada la fada a la gavernera, aquesta florí perfumant totes les Valls, i de les arrels en sorgí una gran llum, tan esplendorosa com els raigs de sol de migdia. La fada canvià de nom pel definitiu que té ara i que tindrà per sempre: Meritxell.

El poble andorrà s’acostà a la gavernera tot cantant: “Una seca gavernera / que escondia tan gran bé, / ans de vindre primavera / verda fulla i flor tragué, / puix sou vós rosa divina / de bellesa singular: / de Meritxell Verge Santa, / vulgueu-nos sempre ajudar.

Les gràcies damunt el poble dels pariatges foren tan nombroses i fecundes que les parròquies andorranes i el Consell li bastiren el santuari perquè pogués acollir tots els seus fills devots, que espera sempre amb la seva mà allargada per donar-la com a senyal d’acolliment i estimació. I els nens i les nenes d’Andorra li resen: “Gràcies, Maria de Meritxell, per haver-te quedat en aquest lloc de la nostra terra. Gràcies, perquè això vol dir que estimes molts els andorrans. Nosaltres també t’estimem i et donem el nostre cor.”

#MultiDiadeMeritxell

CELEBREM
EL DIA DE
MERITXELL

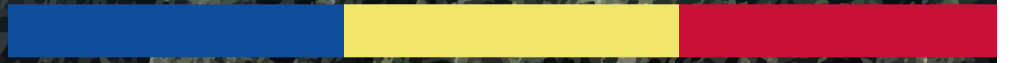
8 DE SETEMBRE

MULTISEGUR
assegurances

Baixada del Molí, 14
Andorra la Vella (AD500)
Tel. (+376) 808 808

Fax. (+376) 865 111 | 868 586
multisegur@multisegur.com
www.multisegur.com

FELIÇ DIA DE MERITXELL

VIA MODA
ANDORRA

HIMNE DELS 75 ANYS DE LA CORONACIÓ

En vós Andorra troba el que més val

El 1996, per celebrar el 75è aniversari de la coronació canònica de la Mare de Déu de Meritxell com a patrona d'Andorra, mossèn Manel Pal va escriure la lletra de l'himne que aquí es reproduïx. La música és obra de mossèn Antoni Cagigós. La partitura que es reproduïx en aquesta pàgina l'hem obtinguda del blog de mossèn Josep Maria Viñolas (<https://algunsgoigs.blogspot.com/>)

*Reina d'amor, un dia
Andorra us coronà.
I Reina sou, Maria,
de tothom que us estima i
que us vol estimar.*

*La vostra reialesa començava
als peus d'un arbre en què moria el Rei.
I vostre tron té la mateixa saba
de dolcesa, d'entrega i de servei.
Cap altra llei
no voleu que regeixi vostra casa.
El poder de l'espasa,
a l'ombra de la creu,*

en justa fortalesa transformeu.

*Meritxell ens acull amb meravelles
a tots ofertes, com obert palau.
Blanques arcades sota les estrelles
ens inviten a viure una altra pau.*

*Llum i cel blau
cors i ciutats i llars totjorn coronin.*

*I l'únic sol adorin
que vós ens oferiu:
El Fill que en vostra falda a tots somriu.*

*Fraternal harmonia en jorn de festa
ens aplega tots junts als vostres peus.*

*De goig indefallent nostra requesta
escolteu ara i feu-nos-en hereus.*

*Boscos i neus,
camps i verds prats i tallers i botigues*

*i persones amigues
beneïu maternal.*

En vós Andorra troba el que més val.

Feliç dia de Meritxell

1921 - 2021 Centenari de la coronació

#SomJocor

LAMPISTERIA

SPA
WELLNESS

CALEFACCIÓ

ENERGIES
RENOVABLES

BANYS

CLIMATITZACIÓ

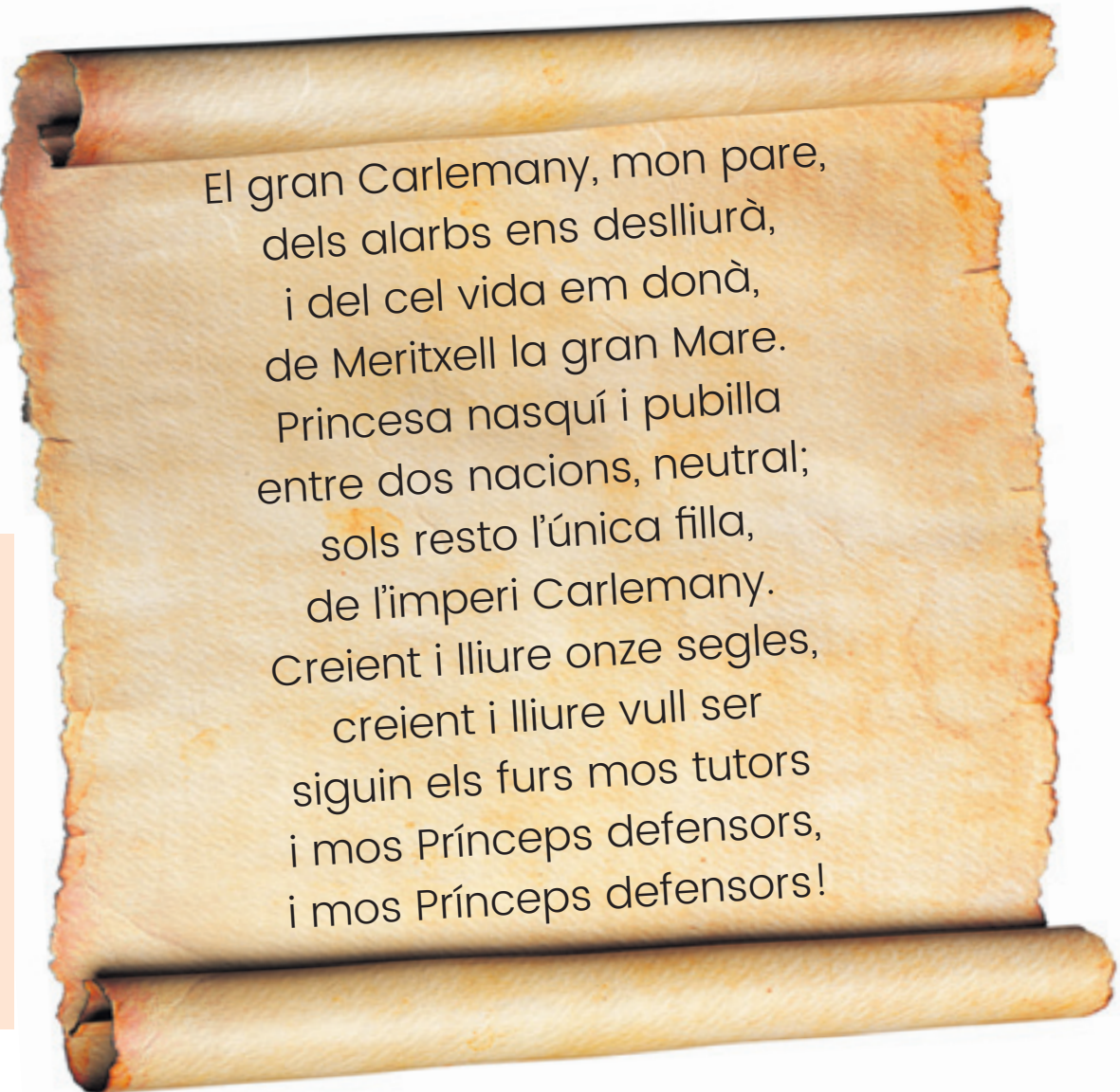
COL-LECTIVITATS

Jocor

CENTENARI DE L'HIMNE NACIONAL

100 anys de l'estrena del Gran Carlemany

El Gran Carlemany també celebra el seu centenari. L'himne nacional va ser escrit pel copríncep episcopal Benlloch i la música composta per mossèn Enric Marfany. Ho van fer el 1914, quan es preparava la coronació de la Verge de Meritxell. L'estrena oficial de l'himne, igual que la festa de coronació, van haver d'esperar fins a acabada la primera Guerra Mundial i la pandèmia que la va seguir. Encara que el Consell General va declarar oficial l'himne el 1917, no es va estrenar oficialment fins al 1921. Per això enguany se'n celebra el 100 aniversari.

El gran Carlemany, mon pare,
dels alarbs ens deslliurà,
i del cel vida em donà,
de Meritxell la gran Mare.
Princesa nasquí i pubilla
entre dos nacions, neutral;
sols resto l'única filla,
de l'imperi Carlemany.
Creient i lliure onze segles,
creient i lliure vull ser
siguin els furs mos tutors
i mos Prínceps defensors,
i mos Prínceps defensors!

ZONA
ASSEGURANCES

PROPERA OBERTURA
ZONA ASSEGURANCES 2

C/ CALLAUETA, 19, BAIXOS
AD500 ANDORRA LA VELLA
TEL.: +376 800 201
FAX: +376 801 203

CONTINUEM
DONANT EL QUE
MILLOR SABEM FER
CONFIANÇA,
SEGURETAT
I SERVEI

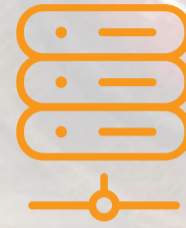

DNS

Dominiis

Allotjament

Bon dia de Meritxell

T'agrada parlar amb una màquina?

De Persona a Persona, Tècnica de Sistemes Cal Peles

CANTS DE LLOANÇA

De Meritxell Verge santa, vulgueu-nos sempre ajudar

Els primers goigs dedicats a la Mare de Déu de Meritxell, de l'any 1873, inspiren els que se li canten avui. Els goigs són composicions poètiques de caràcter popular i de lloança, que es canten a la Mare de Déu, a Crist o als sants. La seva finalitat no és altra que donar gràcies pels béns rebuts i servir de pregària per demanar la salut física o espiritual de la comunitat.

*Puix del millor Sol Aurora
sou en vostre Naixement;
assistiu al que humilment
os invoca, gran Senyora.*

*Nasquereu Alva ditxosa,
anunciantnos aquell dia,
que ab sa llum desterraria
sombres de una nit penosa:
En que estava molta gent
esperant tan felís hora.*

...

*Quant à vostras plantas
venen
à demanaros favor,
de vostre infinit amor
alcansan lo que pretenen:*

*Canillo
singularment
troba à tot mal sa
millora.*

*Puix Flor, Vara, Font, Aurora
sou en vostre Naixement;
Fruyts, Aygua, y sol resplendent
concediu, quant se os implora.*

*Puix aquí, divina planta,
volguéreu, tendra, brotar:
De Meritxell Verge santa,
vulgueu-nos sempre ajudar.*

*Prop les aigües del Valira
que murmura als vostres peus,
escolteu del qui sospira
les adolorides veus.
Belles flors i tendres plantes
encatifen vostre altar.*

...

*Per patrona us aclama
el Consell amb gran amor,
i entusiasmat proclama
que d'Andorra sou tresor.*

*Les Parròquies
andorranes
vós, Reina,
vulgueu guardar.*

*Com a reina us coronaren
tots els pobles andorrans;
devotíssims col·locaren
or i argent en vostres mans.
Diadema molt preuada
per vós van encomanar.*

...

*Puix vostra bondat és tanta,
que us digneu aquí habitar:
De Meritxell Verge santa,
vulgueu-nos sempre ajudar.*

I N N O V A D O R A
S O S T E N I B L E
D I N À M I C A
C O M P R O M E S A
C O N S T R U C T O R A
R E S P O N S A B L E
C O P S A

40 ANYS FENT CRÉIXER ANDORRA

Bon dia de MERITXELL

POEMES A MERITXELL

Meritxell, font d'inspiració de poetes

Salut, pau i bon camí,
tant en l'anar com venir,
facis on facis viatge,
pelegrí!

Pelegrins ho som en nom
d'alguna íntima creença
que en duu per la ruta extensa
on la trobada va fent-se,
de prop o lluny, amb tothom.

Recorda't de Meritxell
on el teu bordó s'aturi...
En l'alforja o el farcell
del teu cor, cal que hi maduri,
com un fruit d'arbre novell,
el record de Meritxell!

Esteve Albert

Qui et diria, Verge pia,
servadora del temps vell,
alta dolça lletania
que el teu nom de Meritxell.
Etiam periere ruinae...

Si tenies, abans, un dolç estatge
que la fúria del foc va capolar,
destruint l'aixopluc, l'humil altar,
i esborrant, envejós, la seva imatge...

Ets més viva i present en el record
dins el cor, amorós, del qual t'enyora
—d'esperança i de fe, punyent penyora—
més enllà de la vida i de la mort.

Queda el tany de la vella gavernera
arrapat al pedró. La primavera,
el brancatge ha florit sobre el cel blau...
Si la fe a Meritxell troba dreuera,
brollarà una cançó més renouera
i, en un doll gloriós, la teva pau.

Joan Puig i Salarich, 1973

Meritxell, llum de migdia,
estel caigut a la falda
d'una donzella, Maria
ets llum d'un poble que malda
per fer, rutilant, sa via.

Navega, poble, amb el vent
que tensa els llibants de popa,
al nord tens l'impuls creixent
que et ve de la vella Europa
i, a migdia, el teu jovent.

A l'embarc de foc i el gel,
tens tan amples horitzons
i tan poderosa arrel,
que et són àncora els Pessons,
la vela, la neu i el cel.

Si la Mare et va al davant,
la força, unida, és més forta.
Treballa la pau, constant;
puix tens la pau a la porta,
la llibertat t'ha fet gran.

Clarícia, esclat, Meritxell,
tu n'ets l'ànima d'un poble
sempre jove de tan vell.
Andorra, avant, forta i noble!
Que tens l'ànima d'un poble
de dring antic i novell.

Antoni Fortuny, 1983

La Mare de Déu de Meritxell ha inspirat més d'un poeta. Són molts els versos que se li han dedicat. En aquesta pàgina en reproduïm tres: un que li dedicà Joan Puig l'any 1973, un altre d'Antoni Fortuny l'any 1983 i un d'Esteve Albert.

Us desitgem

FELIÇ DIA DE MERITXELL

kw ANDORRA
KELLERWILLIAMS®

© Kellerwilliamsandorra
www.kwandorra.com
Tel. 38 82 82

ORACIONS DEDICADES A MERITXELL

Pregàries per a la Mare de Déu de Meritxell

Més enllà dels goigs, hi ha altres tipus de pregàries i oracions. Per a Meritxell se n'han escrit diverses. En aquesta pàgina reproduïm dues pregàries escrites per mossèn Ramon de Canillo i un Ave escrit per mossèn Manel Pal.

Pregària a la Mare de Déu de Meritxell (Mossèn Ramon de Canillo, 8 de setembre de 1980)

*Meritxell del silenci, ensenyeu-nos a escoltar.
Meritxell de la muntanya, ensenyeu-nos a admirar.
Meritxell de les neus, ensenyeu-nos a no mentir, a no mentir-nos.
Meritxell de la gavernera, ensenyeu-nos la joia de donar i de donar-se.
Meritxell de les grandalles, ensenyeu-nos la dolcesa de la vida.
Meritxell del cel net i del sol esplendorós, ensenyeu-nos la Llum.
Meritxell, veïna dels prats i de les cases de pagès, ensenyeu-nos la senzillesa.
Meritxell del sofriment, ensenyeu-nos a pregar.
Meritxell dels infants, ensenyeu-nos a somriure.
Meritxell de la pau, ensenyeu-nos la solidaritat.
Meritxell, Mare dels andorrans, ensenyeu-nos la unitat.
Meritxell, Mare de Déu, ensenyeu-nos a estimar.*

Ave a Meritxell (Mossèn Manel Pal, febrer de 1998)

*Vostre nom, Maria,
que n'és clar i bell,
oh, llum de migdia,
sol de Meritxell.
Humil gavernera
que tot l'any floreix,
herba remeiera
per al qui sofreix.
L'amor ens prepara
divinal convit,
amb el Fill i el Pare
i el Sant Esperit.*

Pregària a la Mare de Déu Trijerusa de Meritxell (Mossèn Ramon de Canillo, 8 de setembre de 1992)

*Bella Aurora, portadora de la Llum,
Verge Trijerusa, icona del Sol de Migdia,
feu que en les nostres nits de mals i de pecat
no ens manqui l'esperança de l'Albada.
Benaurada per totes les generacions,
icona de l'Artista de la Creació,
preneu la meva mà entre les vostres mans
per forjar al cor dels pobres la glòria de Jesús.
Mare de Jesús i de l'església
que feu niu al puig de Meritxell,
acordeu-nos el vostre esperit de servei,
que ens meni, Verge Assumpta, a la Glòria del Cel.
Amén.*

Feliç diada de Nostra Senyora de Meritxell.

Identitat

Les nostres arrels, la nostra cultura, les nostres tradicions ens diferencien. Conformen una personalitat pròpia.

Un caràcter diferent.

La diada del nostre país enforteix els nostres valors i reafirma **la nostra identitat.**

Financera
d'Assegurances

Prevenir és assegurar-te

890 300 | info@e-financera.com

VISITA SOBRE EL PAPER

Recorregut pel santuari

Enguany, tal com va succeir l'any passat, la pandèmia de Covid-19 limita molt les celebracions per evitar les aglomeracions de persones. Meritxell no n'és una excepció, i per això en aquesta pàgina es proposa una visita, no virtual, sinó sobre el paper, al santuari.

La basílica és una nau en forma de creu grega distorsionada que té un absis de planta quadrada. Està construïda de manera que el camí ral que travessa el país de sud a nord passa per l'absis i situa la Verge de Meritxell al punt zero, "al mig del país i de les dues naus", assenyalava mossèn Ramon de Canillo en oferir-nos una visita guiada. La coberta de l'edifici és de volta de canó. Al voltant de la creu grega que dibuixa la nau s'organitzen els diferents espais del santuari. L'esquema d'aquests espais, les seves mides i proporcions són l'intent d'utilitzar la secció àuria o proporció divina dels temples grecoromans recuperada per les esglésies del Renaixement.

El santuari compta amb dos claustres. En el gran tot és llum, "perquè Meritxell és llum de migdia". Aquí s'hi celebren diverses actuacions al llarg de l'any i és on tradicionalment es fa la festa posterior a la missa solemne del dia de Meritxell. L'altre claustre compta amb una font d'aigua que el presideix i els miralls.

Tot i que la imatge del nou Santuari és moderna i eclèctica, no es pot negar la inspiració romànica, a part d'altres estils arquitectònics. Mossèn Ramon posa l'exemple de les finestres, allargades i estretes que es troben per tot el recinte. També el campanar, torre de planta quadrada d'importants dimensions, està inspirat en els dels monestirs romànics catalans.

Els materials utilitzats porten a la integració del conjunt arquitectònic en l'entorn: la pedra de pissarra extreta de la pròpia muntanya, el blanc de

la neu, i el coure, que Bofill esperava que es tornés verd però les condicions climàtiques del país no ho han afavorit. Cal afegir la gran vidriera que separa l'església del gran claustre.

La Mare de Déu ocupa un lloc privilegiat al centre de les dues naus que componen el nou santuari. Mossèn Ramon ens fa observar la mà oberta i allargada que ofereix la figura, la mirada d'ulls grossos, els esclops de

l'artista Jaume Rossa.

L'ANTIC SANTUARI

Quan s'entra l'antic santuari es passa entremig de dos panells de grans dimensions on es reproduïxen les fotografies d'una gran gavernera, i per sota d'un panell de la fotografia d'un cel d'hivern. És una manera de fer descobrir al visitant la llegenda de la Mare de Déu de Meritxell, que va aparèixer sota una gavernera florida enmig d'un terreny nevad.

Amb l'incendi del 1972 es va descobrir que hi ha una església del segle XII amagada en l'estructura de la construcció d'aleshores. La petita església estava orientada en perpendicular a l'actual. De la primera construcció, d'estil romànic, se'n conserven el mur oest, que s'integra

pagesa de Canillo que calça i el tercer ull, incrustat a la corona, a través del qual Déu ens mira. Darrere s'hi troben les figures de set sants, el patró de cada parròquia, amb Sant Serni, patró de Canillo al centre. Les talles dels set màrtirs -santa Eulàlia d'Encamp, sant Corneli d'Ordino, sant Iscle de la Massana, sant Esteve d'Andorra la Vella, sant Julià de Sant Julià de Lòria i sant Pere Màrtir d'Escaldes-Engordany, a més de sant Serni de Canillo- són obra de l'artista Sergi Mas. La reproducció de la figura de la marededeu és obra de

gra dins la paret lateral de ponent de l'edifici barroc, i els fonaments de l'absis, descobert durant les excavacions arqueològiques de l'any 1991. Pel volts de l'any 1658 es va fer la nova església barroca que en gran part correspon a l'actual, a excepció de la capçalera que es modifica al segle XIX quan es construeix un cambril. Aquesta gran reforma pràcticament va desembocar en un edifici de nova planta, de dimensions més àmplies, i en el qual es basteix un campanar d'espaldanya de doble ull i un porxo al costat sud.

Dins de l'antic santuari es poden contemplar, entre d'altres, el retaule de l'altar major. Es tracta d'un retaule tallat en fusta, realitzat l'any 1754. Originàriament constava de graonat, predel·la, dos pisos i àtic dividits en tres seccions. Aquesta distribució canvia l'any 1865 amb la construcció del cambril. D'autoria anònima, era un dels més monumentals de les valls. També es pot contemplar, a l'altar de santa Anna, el retaule originari del primer edifici romànic, ampliat i recompost per tal d'adaptar-lo a la

ubicació de l'església barroca. Es tractava d'una obra d'autor anònim, conegut per la historiografia com el Mestre de Meritxell. A l'altre cantó, a l'altar del Remei, s'hi pot veure un retaule barroc, plantejat i pintat l'any 1804 per Josep Caselles de Solsona. Mossèn Ramon fa notar la reixa que impedeix l'accés cap a l'altar major i en destaca que és feta de ferro, un testimoni de la indústria andorrana, i que no té cap soldadura, seguint les normes que defensava Gaudí, segons les quals els treballs s'havien de fer a foc i martell.

Una de les peces estrella que es pot contemplar a l'antic santuari és la corona que es va fer l'any 1921 per a la Verge de Meritxell, amb les joies que els andorrans van aportar. Aquesta es va salvar de les flames gràcies a la mare del mossèn, que en acabar la festa sempre s'endua la corona per por dels lladres.

ASSABOREIX MERITXELL AMB NOSALTRES

WWW.ILLA.AD

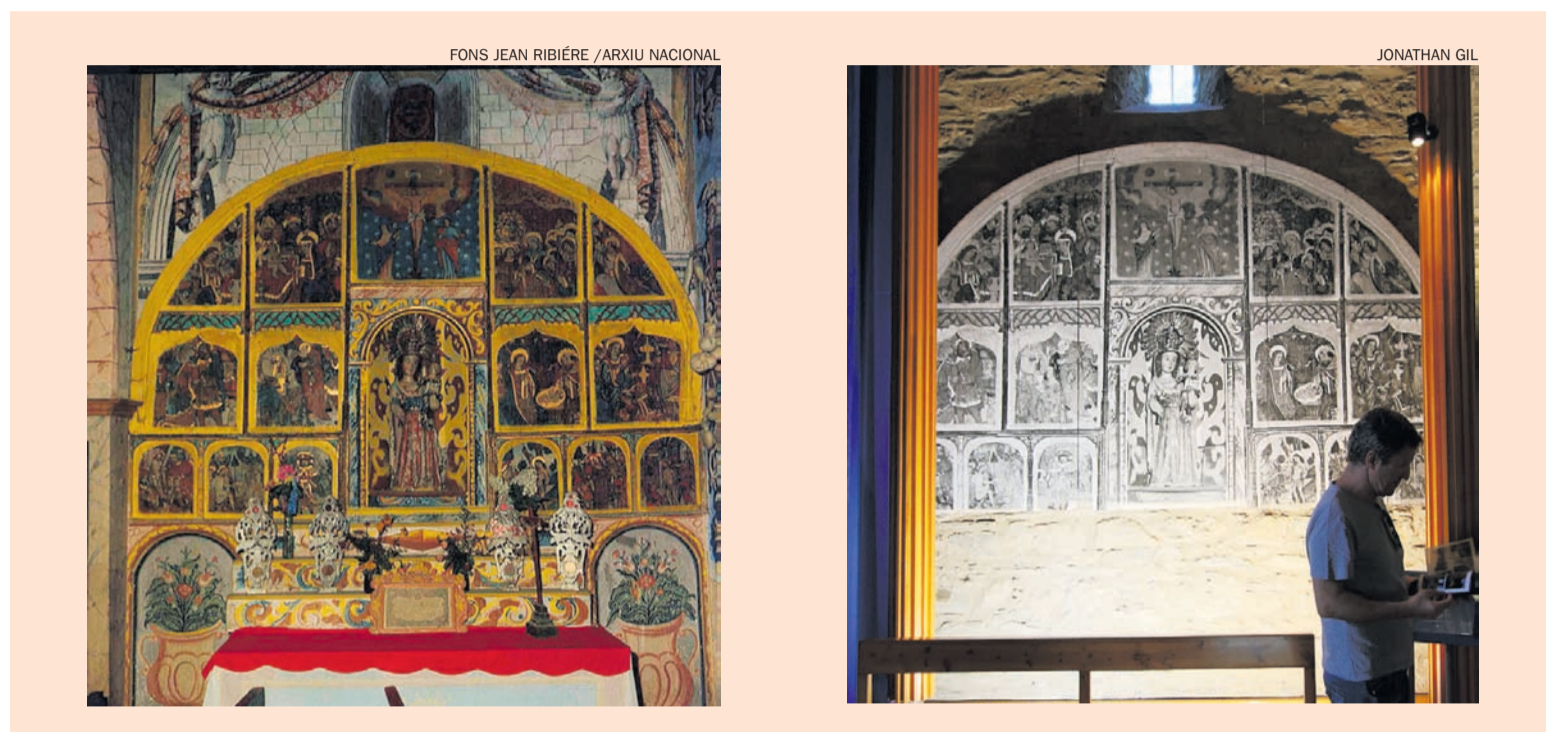
Cafeteries, restaurants i cinemes oberts

EL CENTRE D'ANDORRA

VIST I NO VIST

El pas del temps al santuari

EL RETAULE

FONS JEAN RIBIÈRE / ARXIU NACIONAL

JONATHAN GIL

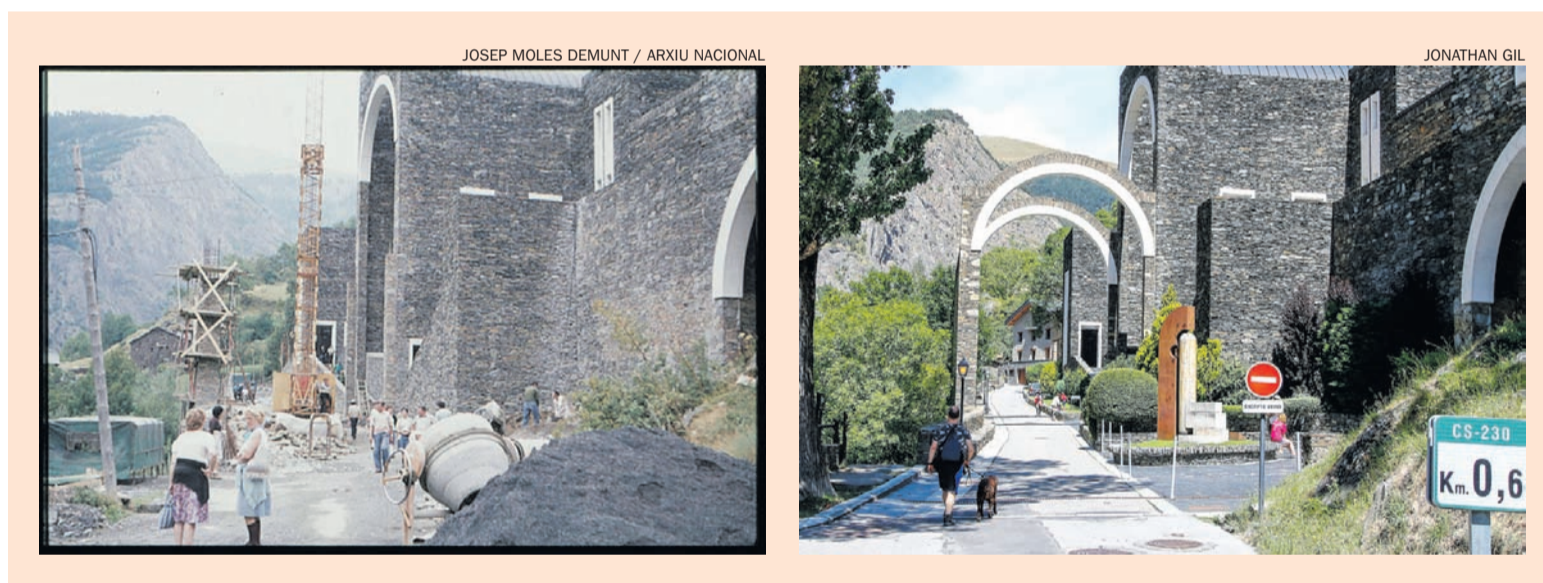
Retaule de Santa Anna, de tradició gòtica i datat cap al segle XVI. N'hi havia dos més, el major del 1754, i el del Remei, del 1804.

La foto antiga data dels anys 60 del segle XX. És una instantània que forma part del fons Jean Ribière, custodiat per l'Arxiu Nacional (referència FJR_0458). La fotografia actual es va prendre l'any 2019 i el seu autor és el fotògraf Jonathan Gil Ruiz.

LA CONSTRUCCIÓ DEL NOU SANTUARI

En la foto antiga encara s'està construint el nou santuari, obra de Ricardo Bofill. La nau central i el claustre semblen acabats, i les obres seguien amb la rampa d'accés.

La foto antiga és de Josep Moles Demunt i es va prendre entre el 1973 i el 1976 (referència Arxiu Nacional: JMD_0064). La fotografia actual és de Jonathan Gil.

JOSEP MOLES DEMUNT / ARXIU NACIONAL

JONATHAN GIL

L'INTERIOR DE LA BASÍLICA

JOSEP MOLES DEMUNT / ARXIU NACIONAL

JONATHAN GIL

L'interior de la basílica, concretament el creuer, amb el presbiteri i l'altar, estan en obres. El cambril, amb una rèplica de la marededeu romànica, s'hi va instal·lar el 2016.

La foto antiga és de Josep Moles Demunt (referència Arxiu Nacional: JMD_0061). La fotografia actual és de Jonathan Gil.

Feliç Dia de
Meritxell

W & M

Windsor & Meyers
LEGENDARY REAL ESTATE

T. (+376) 80 82 83 | Mòb. (+376) 38 82 83

www.windsorandmeyers.com | [@windsor&meyers](https://www.facebook.com/windsorandmeyers) | [windsor_meyers](https://www.instagram.com/windsor_meyers)

PROGRAMA D'ACTIVITATS

Celebrem Meritxell

DIMARTS, 7 DE SETEMBRE

Vetlla jove de Santa Maria de Meritxell, patrona d'Andorra.

8 h

Sortida dels joves cap al llac de Fontargent. Lectura del poema de mossèn Cinto Verdaguer *Desnies-en la Fada*. Recollida de dotze pedres per fer la corona de valors que la Mare de Déu de Meritxell vol per als ainistes.

20 h

Presentació de la corona de la Mare i del Fill centenàries.
Lectura de la crònica de la coronació ara fa cent anys.
Lectura de poesies sobre la Mare de Déu de Meritxell comentades pels joves d'AINA.
Cançons del cançoner d'AINA *Som pinya*, estiu del 2021.
Eucaristia i ofrena de la corona de Fontargent.

22 h

Focs d'artifici, ofrena de l'honorable Comú de Canillo a la Mare de Déu de Meritxell en el centenari de la seva coronació.

DIMECRES, 8 DE SETEMBRE

Solemnitat de Nostra Senyora de Meritxell, patrona d'Andorra.

ACTES RELIGIOSOS**7.30 h**

Inici de la processó individual i silenciosa cap a la sagrada imatge de la Mare de Déu de Meritxell per presentar-li un gràcies, una petició i una mirada amorosa.

9 h

Missa dedicada als infants acompanyats de les seves famílies.

11 h

Eucaristia solemne a la basílica de Meritxell per l'arquebisbe-bisbe i copríncep d'Andorra, S. E. Joan-Enric Vives i Sicília, acompanyat dels sacerdots de les Valls, amb l'assistència de les autoritats andorranes i cantada pel Cor dels Petits Cantors d'Andorra. A l'acció de gràcies, cant de l'*himne andorrà*, estrenat en la coronació ja fa cent anys, i cant dels *goigs*. Veneració de la sagrada imatge de la Mare de Déu de Meritxell i contemplació de les corones centenàries.

19 h

Missa vespertina.

23 h

Pregària de bona nit i tancament de les portes del santuari.

ACTES CULTURALS**17.30 h**

Concert popular del Cor dels Petits Cantors d'Andorra com a ofrena a la Mare de Déu de Meritxell i al poble d'Andorra, del qual és patrona. Claustre del santuari de Meritxell.

Entrades gratuïtes al telèfon **323674**.

Disponibles a partir del 2 de setembre. Capacitat limitada.

20 h

Concert pels cent anys de l'himne andorrà a càrrec de l'Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra. Centre de Congressos d'Andorra la Vella.

Entrades gratuïtes a **www.cultura.ad**

Disponibles a partir del 2 de setembre. Capacitat limitada.

DIUMENGE, 19 DE SETEMBRE**12 h**

Concert de Meritxell a càrrec de la Jove Orquestra Nacional de Cambra d'Andorra amb la col·laboració de l'ONCA a l'Auditori Nacional, a Ordino. Venda d'entrades a **www.onca.ad** a partir del 9 de setembre. El concert serà retransmès en directe per Ràdio i Televisió d'Andorra.

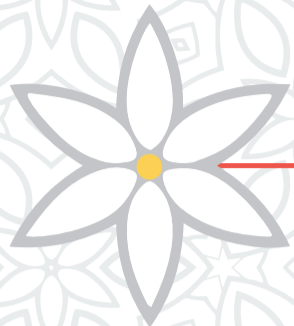

* La programació i les mesures sanitàries que s'han de respectar podran resultar modificades en funció de l'evolució de la situació sanitària.

Construint entre tots un futur més sostenible.

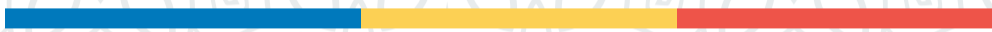
Feliç Dia de Meritxell

8 DE SETEMBRE

DIA DE **MERITXELL**

Festa Nacional d'Andorra

Els comuns
de les set parròquies
us desitgem
una bona festivitiat

COMÚ DE CANILLO

COMÚ D'ENCAMP

COMÚ D'ORDINO

COMÚ DE LA MASSANA

COMÚ
D'ANDORRA LA VELLA

COMÚ DE
SANT JULIÀ DE LÒRIA

COMÚ
D'ESCALDES-ENGORDANY